

Ale znów goniąc za tyłu odmianami końcówek moglibyśmy w polskim dojść do dziwolągów językowych. Sprawa wymaga dla swej ważności szczegółowszego omówienia, niżten oto szkic jest to w stanie uczynić.

Szcześliwy byłbym, żeby uwagi moje, dotyczące się systematyki wykładowej i nomenklatury, zajęły kolegów i wywołały krytyczną wymianę zdań na zbierającym się zjeździe we Lwowie.

Chemia polska w XX-em stuleciu.

5-te zestawienie bibliograficzne prac, ogłoszonych w r. 1905¹⁾.

Podał Jan Zawadzki.

Zestawienie niniejsze zostało ułożone w tenże sam sposób jak uprzednie i obejmuje 316 tytułów. W poprzednich sprawozdaniach podano następujące ilości tytułów:

w sprawozdaniu:	I	II	III	IV	V
tytułów:	193	223	230	255	316

Z porównania tych liczb wynikałoby, iż w ciągu ostatnich lat pięciu nasza produkcja naukowa w dziedzinie chemii wzrosła o całe 50%. Przyjmując wszakże pod uwagę, iż zestawienia późniejsze podawały pewne ilości prac ogłaszanych w latach uprzednich, okazuje się, iż wzrost ten był znacznie mniejszym i nie przekraczał 20%. W rzeczy samej ogłoszono:

w roku:	1901	1902	1903	1904	1905
przyczynków:	235	208	233	260	271

Jakby nie było jest to wzrost poważny, twierdzący wymownie o coraz silniej rozwijającym się u nas zamiłowaniu do nauk teoretycznych.

Niestety, większość prac naukowych naszych chemików została ogłoszoną w językach i wydawnictwach obcych, jak to widać z następującego zestawienia.

¹⁾ Poprzednie zestawienia patrz: I-sze Chemik Polski 3, str. 70 i nast.; II-gie Chemik Polski 3, str. 1007 i nast.; III-cie Chemik Polski 5, str. 18 i nast.; IV-te Chemik Polski 6, str. 174 i nast. W zestawieniu niniejszem uwzględniono również niektóre prace z lat 1901—1904, pominięte w spisach uprzednich. Numery porządkowe prac nie eksperymentalnych (jako to: wzmianek historycznych, nekrologów, notatek bibliograficznych, podręczników naukowych i t. p.), jak również powtórzeń tytułów, wzięto w nawias.

ogłoszono w języku polskim przyczynków	505	czyli	41,84 ⁰ / ₀
„ „ niemieckim „	510	„	42,26 ⁰ / ₀
„ „ francuskim „	86	„	7,12 ⁰ / ₀
„ „ rosyjskim „	80	„	6,63 ⁰ / ₀
„ „ angielskim „	26	„	2,15 ⁰ / ₀

Inaczej wszakże i być nie mogło, bowiem na liczbę 1106 przyczynków doświadczalnych złożyły się następujące pracownie naukowe:

Zachodnio-europejskie przyczynków	413	czyli	37,36 ⁰ / ₀
Galicyjskie „	346	„	31,29 ⁰ / ₀
Królestwa Polskiego „	199	„	18,00 ⁰ / ₀
Cesarstwa „	148	„	13,39 ⁰ / ₀

Z tych, zarówno jak i z innych danych wynika, iż dotychczas jeździmy zagranicę nie tylko po zdobywanie wiedzy, lecz również celem zyskania możności pracy nad nauką i dla nauki. Skutkiem tego społeczeństwo nasze, zamiast się wzbogacać, ubożeje pod względem sił naukowych.

Dotychczas zwracano uwagę przeważnie na emigrację zamorską naszych sił roboczych. Niewątpliwie jest ona najliczniejszą, a zarazem i najdonioślejszą pod względem ekonomiczno-społecznym. Kraj nasz traci w ten sposób corocznie setki tysięcy jednostek dzielniejszych, bardziej rzutkich i przedsiębiorczych. Emigracja niweczy częściowo dodatnie działanie doboru naturalnego. Wszystko to prawda,—lecz emigracją zamorską sił roboczych dotknięte są w równej niemal mierze i inne społeczeństwa europejskie. Emigrują do Ameryki, Afryki oraz Azji zarówno Niemcy, Włosi, Anglicy i Holendrzy, jak Czesi, Węgrzy, Słowacy, Finlandczycy oraz Łotysze. Z tej przeto strony grozi nam stosunkowo najmniejsze niebezpieczeństwo. Natomiast silniej aniżeli w jakimkolwiek innym społeczeństwie europejskiem rozwinęła się u nas emigracja jednostek inteligentnych. Nasi zawodowcy, lekarze, prawnicy, a przede wszystkim technicy, wędrują całymi setkami na wschód, osiedlając się w coraz to odleglejszych guberniach Cesarstwa oraz Syberyi. Drobną tylko cząstką tej inteligencji zawodowej wraca z powrotem do kraju,—większość pozostaje na stałe na obczyźnie. Wprawdzie wynaradawia się ona powoli, za ledwie w trzecim lub czwartym pokoleniu, lecz, gdyby nawet zupełnie się nie wynaradawiała—stanowi poważny deficyt w naszym budźcie społecznym. Społeczeństwo nasze traci rok rocznie olbrzymie sumy, nie otrzymując wzamian żadnego równoważnika. Mało tego! Nasi technicy zasilają przeważnie konkurencyjny przemysł gubernii środkowych i południowych Cesarstwa. Tym sposobem, osłabiając samych siebie, wzmacniamy jednocześnie naszych współzawodników.

Gdyby technicy polscy, zdobywszy na obczyźnie szerokie doświadczenie praktyczne, a niejednokrotnie i niepoślednie zasoby materialne, zechcieli częściej przenosić swą działalność do Królestwa, to przemysł nasz niewątpliwie w szybszym czasie narodziłby się i uspołeczniał.

Zestawienie porównawcze produkcji naukowej państwa rosyjskiego
za r. 1901 i 1902 z produkcją Królestwa oraz polaków wogóle.

DZIEDZINA NAUKOWA	Ilość prac, ogłoszonych w językach:			Z tego przypada na Królestwo:			Według katalogu Krakowsk. polacy ogłosili:			
	rosyjsk.	obcych	razem	po rosyjsk.	po polsku	razem	stosunek %/o	według katalogu	wedł. ka- tal. + po rosyjsku	stosunek %/o
A. Matematyka . . .	141	67	208	11	50	61	32,44	91	102	80,32
B. Mechanika . . .	57	16	73	2	10	12	16,44	32	34	55,75
C. Fizyka . . .	263	34	297	32	25	57	19,19	61	93	38,76
D. Mechanika . . .	464	122	586	24	93	117	19,96	194	218	46,48
E. Astronomia . . .	139	67	206	5	21	26	12,62	33	38	21,11
F. Meteorologia . . .	374	30	404	40	9	49	12,13	36	76	21,41
G. Mineralogia . . .	266	17	283	35	6	41	14,49	13	48	19,84
H. Geologia . . .	205	28	233	27	11	38	16,31	54	81	41,55
I. Geografia . . .	369	20	389	16	3	19	4,90	22	38	10,27
K. Paleantologia . . .	50	14	64	5	1	6	9,38	16	21	36,21
L. Biologia ogólna . . .	94	29	123	9	26	35	28,45	34	43	48,87
M. Botanika . . .	863	157	1020	152	28	180	17,65	69	221	26,31
N. Zoologia . . .	534	297	834	62	34	96	11,51	109	171	23,17
O. Anatomia człow. . .	134	69	203	12	54	66	32,51	99	111	81,02
P. Antropologia fiz. . .	100	23	123	11	18	29	23,58	24	35	37,24
Q. Fizjologia . . .	1696	352	2038	219	175	394	19,33	306	525	31,95
R. Bakteryjologia . . .	933	144	1077	136	62	198	18,39	105	241	27,42
Razem . . .	6682	1486	8158	798	626	1424	17,49	1298	2096	31,20

Niemniej poważną stratę dla kraju stanowi emigracja naszych sił naukowych. Dawniej skierowywała się ona przeważnie do Galicyi oraz Cesarstwa. Dziś coraz liczniejsze jej zastępy węgryją dalej na zachód, szczególnie do Niemiec, Austrii i Szwajcaryi. Skutkiem tego nasza inteligencja naukowa z rokiem każdym coraz bardziej się rozprasza. Rozprasza się również i jej dorobek naukowy. A że ten dorobek nie jest tak drobnym, jakby się na pozór wydawać mogło, świadczy najlepiej następujące zestawienie porównawcze, ułożone według danych zaczerpniętych z „Rosyjskiej bibliografii przyrodniczej”¹⁾ oraz katalogu „Krakowskiej Komisji bibliograficznej”²⁾.

Jak widać z tego zestawienia całkowita produkcja naukowa Cesarstwa w przeciągu dwóch lat (1901 i 1902) wynosiła ogółem 8168 przyczynków. Odejmując od tej liczby ilość przyczynków, ogłoszonych przez Polaków t. j. 1423, otrzymamy dla Rosyan oraz pozostałych narodowości, zamieszkujących Cesarstwo, 6744 przyczynki. Jeżeli dodać do 1298 przyczynków, zarejestrowanych przez Krakowską Komisję bibliograficzną, liczbę 798 przyczynków, ogłoszonych przez Polaków w języku rosyjskim, to otrzymamy 2096 przyczynków jako wyraz polskiej wytwórczości naukowej w dziedzinie przyrodoznawstwa. Produkcja ta dosięga prawie trzeciej części odnośnej wytwórczości naukowej Rosyan.

Rozpatrując dane kolumny 10-ej, widzimy, iż w niektórych działach naukowych, jak np. w dziedzinie matematyki, biologii ogólnej i chemii wynosi około 50%.

W każdym z 17 rozważanych działów przyrodoznawstwa nasza produkcja naukowa jest tak znaczna, iż wystarczyłaby na wypełnienie samodzielnych organów piśmiennych.

Tymczasem tego rodzaju specjalnych organów czasopiśmienniczych posiadamy stosunkowo niewiele, a ile które od lat wielu istnieją, zaledwie w ostatnich czasach poczęły się nieco żywiej rozwijać.

Jest to objaw nazbyt smutny!

Nie oglądajmy się na tę chwilę, gdy z wprowadzeniem rządów autonomicznych do Królestwa zyskamy faktyczną możliwość zespolenia i zrzeszenia naszych rozpuszczonych sił naukowych, lecz już obecnie rozpocznijmy pracę organizacyjną w tym kierunku!

W szczególności nasi chemicy, ogłaszający rok rocznie po 200 i więcej samodzielnych przyczynków naukowych, winniby już dawno pomyśleć o zespoleniu swych sił w Polskiem Towarzystwie Fizyczno-Chemicznem, o skupieniu swych prac w jednym wspólnym organie w Rocznikach Polskiego Towarzystwa Fizyczno-Chemicznego!

¹⁾ Russkaja bibliografija po jestiwoznanju i matematikie, sostawlennaja pietierburgskim biurom miezdunarodnoj bibliografii. Rok I, 1901 i II, 1902.

²⁾ Katalog literatury naukowej polskiej, wydawany przez Komisję bibliograficzną Akademii Umiejętności w Krakowie. Rok I, 1901 i II, 1902.

892. *Babiński Jan.* Ogniwa z elektrodami drugiej klasy. Warszawa, Chemik Polski 5, 877—84 (1905). [Lipsk, uniw.].
893. *Baczyński W., Niementowski Stefan.* Dioxyakridon und seine Derivate. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 350—52 [Lwów, politechn.].
- (894). — toż. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 3009—17 (1905).
- (895). *Bandrowski Ernest, Prokopeczko Aleksander.* O działaniu benzolu na azoksybenzol w obecności chlorku glinowego. Warszawa, Chem. Polski 5, 5—8 (1905) [Kraków, uniw.].
896. *Beck Adolf.* O działaniu promieni radu na nerwy obwodowe. Kraków, Rozpr. Akad. Am. B. 45, 111—122 (1905).
- (897). — Ueber die Wirkung der Radiumstrahlen auf die peripheren Nerven. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 286—89.
898. *Bełkowski J., Starkiewicz Wł.* O zachowaniu się roztworów kwasów, wlanych do żołądka. Warszawa, Gazeta lek. 25, 28—37, 61—67, 81—85 (1905).
899. *Biernacki Wiktor.* Prosty sposób demonstrowania podwójnego załamania światła w cieczach odkształconych. Warszawa, Wiad. Mat. 9, 1—6 (1905) [Warszawa, politechn.].
- (900). — Prostoj prijem demonstrirowanja wremiennago dwójnego prołomenja židkostiej. Petersburg, Žurn. Rusk. Fiz. Chim. Obszcz. II, 37, 39—43 (1905).
901. — Analizator półcieniowy w zastosowaniu do badania światła spolaryzowanego eliptycznie. Warszawa, Prace Mat.-Fiz. 16, 151—156 (1905) [Warszawa, politechn.].
- (902). — Primienjenje połutieniewogo analizatora pri izsledowanii elipticzeski polarizowannago światła. Petersburg, Žurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz. II, 37, 174—79 (1905).
903. — Zwierciadelka żelazne otrzymane przez rozpylanie żelaza prądem. Warszawa, Prace Mat.-Fiz. 16, 133—150 (1905). [Warszawa, Politechn.].
904. *Biliński Józef.* Eine einfache und genaue Methode zur Zuckerbestimmung in Harn. Wiedeń, Monasthefte f. Chemie 26, 133—41 (1905);—Pharm. Post. 38, 85, 98 (1905).
- (905). *Boguski Józef.* O rastworimosti siery w chloristom benzile i o niekotorych swojstwach etich rastworow. Petersburg, Žurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 92—99 (1905) [Warszawa, politechnika].
906. *Bondzyński Stan., Dombrowski St., Panek Kazimierz.* Sur un groupe d'acides organiques renfermant de l'azote et du soufre, qui se trouvent dans l'urine normale de l'homme. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 477—491.
- (907). *Braun Julian.* Syntezy w szeregu tłuszczowym. Warszawa, Chem. Polski 5, 757—63, 777—81 (1005) [Getynga, uniw.].
- (908). — O nowej metodzie rozszczepiania organicznych zasad pierścieniowych. Warszawa, Chem. Polski 5, 417—22, 444—48 (1905) [Getynga, uniw.].

909. *Braun Julian.* Ueber α -Naphthoyl-tetrahydrochinolin und seine Aufspaltung. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 179—181. (1905) [Getynga, uniw.].
910. — Ueber einen neuen Weg zur Umwandlung von primären Diaminen in gechlorte Amine und in Dichloride. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 2340—48 (1905).
911. — Ueber die Trennung der Coniumalkaloide. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 3108—3112. (1905). [Getynga, uniw.].
912. — *i Müller C.* Synthese des Hexamethyldiamins und Heptamethyldiamins aus Piperidin. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 2203—207, (1905). [Getynga, uniw.].
913. — *i Steindorf A.* Zur Kenntniss der ε -Halogenderivate des Amylamins und einiger ihrer Umwandlungen. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 169—179. (1905).
914. — — Synthese des Chromans. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 850—55, (1905). [Getynga, uniw.].
915. — — Ueber einige Verbindungen der Pentamethylderivate. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 956—66 (1905).
916. — — Zur Darstellung der halogenhaltigen Aufspaltungsproducte des Piperidins. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 2336—39, (1905). [Getynga, uniw.].
917. — — Synthese des Hexamethylenimins, des Ringhomologen des Piperidins. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 3083—94, (1905).
918. — Zur Kenntniss des γ -Coniceïns. I Mitteilung. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 3094—3107, (1905). [Getynga, uniw.].
919. *Browicz T.* Ueber die sekretorische Funktion des Leberzellkernes. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 250—53.
- (920). — toż. Centr. Bl. f. Physiol. 19, 6—9. (1905).
921. *Brühl J. W.* Rozwój spektrochemii. Warszawa, Chem. Polski 5, 577—83, (1905). [Heidelberg, uniw.].
922. — The derelopement of spectrochemistry. Londyn, Chem. News 92, 174—77, 187—88, (1905).
- (923). — Toż. Londyn, 1905, 8°-ka.
- (924). — Die Entwicklung der Spectrochemie. Vortrag. Berlin, 1905), 8-ka, str. 37.
925. — Die Desmotropie der Oxytriazole von Dinroth. Lipsk, Zeitschrift f. Physikal. Chem. 51, 535—41, (1905). [Heidelberg, uniw.].
926. — Bemerkungen zu der Abhandlung von H. Rupe u. H. Frisel über Cinnemal-campher und seine Reductins producte. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 760—61, (1905).
927. — *i Schröder H.* Salzbildung in Lösungen, insbesondere bei tautomerisierbaren Körpern (Pseudosauren, Pseudobasen). II Mitteilung. Lipsk, Zeitschr. f. Physikal. Chem. 51, 1—18, (1905).
928. — — Toż. III Mitteilung. Lipsk, Zeitsch. f. Physikal. Chem. 51, 513—34, (1905). [Heidelberg, uniw.].

929. *Brühl J. i Schröder H.* Ueber Natracetessigester und Bildung analoger Salze in Lösungen. Berlin, Ber. d. d. chem. Ges. 38, 220—46, (1905).
930. — — Ueber die desmotrope Form der Körper vom Typus des Acetessigesters in homogenem Zustande und gelöst in neutralen Medien. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 1868—73, (1905).
- (931). *Bruner Ludwik.* Pojęcia i teorye chemii. Warszawa, 1904, 8-ka, str. 241. [Ocena: Chem. Polski 5, 148].
- (932). — *i Tolłoczko St.* Chemia nieorganiczna. Kraków, 1905, 8-ka, str. 237, rys. 65. [Ocena: Chem. Polski 5, 873].
- (933). — — Sur la vitesse de dissolution des corps solides. Geneva, Journ. Chim. Physique 3, 625—39, (1905). [Kraków, uniw.].
934. *Brunner Jerzy.* O stosunku toksyny do antytoksyny. Warszawa, Kron. lek. 26, 539—53, 581—84, 613—16, 654—60, 706—10, (1905).
935. *Buraczewski Józef, Marchlewski Leon.* Studya nad barwnikiem krwi i chlorofilem. Kraków, Rozpr. Akad. Um. A44, 258—62, (1905).
— — patrz *Marchlewski Leon.* № 1046.
- (936). *Chmielewski Zygmunt.* Podręcznik analizy chemiczno-rolniczej. Warszawa, 1905, 7-ka, str. 169. [Ocena: Chem. Polski 5, 33].
937. *Cholewa, Szaposznikow W.* Ob α -dichlor- β β -dinaftilaminie. Petersburg, Żurn. Rusk. Fiz.-Cim. Obszcz. 37, 556—59, (1905). [Kijow, politechn.].
938. *Chrzęszcz Tadeusz.* Hypoteza życia i śmierci ze stanowiska enzymatycznego. Warszawa, Chem. Polski 5, 81—86, 112—17, (1905).
939. — Zur Kenntniss des Hefewachstums in mineralischer Nährlösung, Jena, Centr.-Bl. f. Bakteriolog. u. Parasit. II, 13, 144—49, (1905). [Kraków, szkoła rzemiosł].
940. — *i Adametz L.* Ueber die Bildung flüchtiger Alkaloide in sterilisirter Magermilch durch *Bacillus nobilis* und das Vorkommen ebensolcher Verbindungen in Emmenthaler Käse. Jena, Centr.-Bl. f. Bakteriolog. u. Parasit. II, 14, 231—32, (1905); Milchwirtschaftl. Centr.-Bl. 1, 78—80, (1905);—Oesterr. Molckerei Zeitg. 1905, № 3—5.
941. *Czaplicki Bruno.* Die Homogenisierung der Milch als Nährboden für Bakterien. Milchwirtschaftl. Centr.-Bl. 1, 450—56, (1905).
942. *Czarnecki Wincenty.* Zur Kenntniss des Kreatins und Kreatinins in Organismus. Stuttgart, Zeitschr. f. Physiol. Chem. 44, 294—308, (1905). [Berlin, uniw.].
942. *Danyś J.* De l'action pathogène du radium sur les differents tissus. Paryż, Compt. rend. 137, 1296—98, (1903). [Paryż, Instyt. Pasteural].
944. *Dobrowolski S., Konowatow M.* O difenilpropanach woobszcze

- i 1,1 difenilpropanie w czastnosti. Petersburg, Żurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 547—51, (1905). [Kijow, Politechnika].
945. *Dobrowolski S., Konowalow M.* Nitrowanje homologow difenilmetana nie w benzolnom jadrze. II. Otnoszenje k azotnoj kislote difenilpropanow. Petersburg, Żurn. Russk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 561—55, (1905).
946. *Doliński Jaroslaw.* Rozpuszczalność niektórych ciał organicznych w wodzie w różnych temperaturach. Warszawa, Chem. Polski 5, 237—40, (1905). [Lwów, politechn.].
- (947). — Ueber die Löslichkeit einiger organischer Verbindungen in Wasser bei verschiedenen Temperaturen. Berlin. Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 1835—37, (1905).
948. *Dombrowski A.* Ueber den Einfluss von Alkylen auf die Beständigkeit substituierter Oxybenzylpiperidine und Oxypseudocumylaniline. Greifswald, 1905, 8-ka, str. 74. Dyssert.
949. *Dombrowski.* Einige Versuche über den Uebergang von Riech- und Farbstoffen in die Milch. Arch. f. Hygiene 50, 183—191. (1905). [Würzburg, uniw.].
950. — Hygienische Untersuchungen ueber Mehl und Brot. Einige Beiträge zur Kenntniss der Mehl, Teig und Brotsäure Arch. f. Hygiene 50, 97—107, (1905). [Würzburg, uniw.].
Dombrowski Stanislaw, patrz *Bondzyński St.*, № 906.
951. *Dominikiewicz Mieczyslaw.* O badaniu mleka na zafalszowanie wodą. Warszawa, Zdrowie 21, 830—41, (1905).
- (952). — Analiza moczu (odb. z Kalendarza Farmaceut.). Warszawa, 1908, 16-ka, str. 32.
953. — *i Alfred.* O sokach i syropach owocowych. Warszawa,
954. *Dragniewicz Michał.* Ueber Kalium phosphorvanadium molybdate. Berno, 1905, 8-ka. Dyssert.
- (955). *Duchowicz Bronisław.* Jakościowa analiza chemiczna (pojedyncza i złożona), zastosowana do potrzeb akademii handlowych i wyższych szkół realnych oraz początkujących słuchaczy uniwersysetu i politechniki. Lwów, 8-ka, str. 52. [Ocena: Chemik Polski 5, 367;—Książka 1905, 305].
956. *Dzierzgowski Szymon.* Izsledowanje stocznoj wody politechniczeskago instituta w Sosnowkie. Petersburg, Izwiest. Peterb. Politechn. Institut. 3, 1—12, (1905).
957. *Dziewoński Karol, Noeltling E.* Zür Kenntniss der Rhodamine. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 3516—27, (1905). [Miluza, szkoła chem.].
- (958). *Filasiewicz Witold.* Materye wybuchowe. Kraków, 1905, 8-ka, str. 86.
959. *Flis Kazimierz.* Badania fizykalno-chemiczne wód leczniczych normalnych prof. W. Jaworskiego. Warszawa, Medycyna 33; 247—50, 268—73, 292—95, 316—19, (1905).
— patrz *Jaworski W.* № 985.
960. *Frentzel Ludwik, Ullmann F.* Ueber die Einwirkung von Cu-

- prochlorid auf Aryldiazoniumsalze. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 725—29, (1905). [Genewa, uniw.]
961. (*Gadomska S.*), *Decker H. etc.* Ueber einige Ammoniumverbindungen XVIII. Bildung und Zerfall quartärer Ammoniumsalze der inerten Basen. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 1144—55, (1905). [Genewa, uniw.]
962. — — Toż. Nitrinung von quartären Cyclammoninitraten. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 1274—80, (1905). [Genewa, uniw.]
963. *Gastmanowa Janina.* O jądzie błonicznym, służącym do oznaczania wartości leczniczej surowic przeciwbłonicznych. Kraków, Przegl. lek. 44, 146—47, 160—63, (1905).
964. *Gervais Franciszek.* O działaniu ciepła na celuloid. Warszawa, Chem. Polski 5, 477—83, (1905).
965. *Godlewski Jan.* O bromistom cyklenie (twardom bromistom pinenie). Petersburg, Żurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 424—38, (1905). [Warszawa, uniw.]
- (966). *Godlewski Tadeusz.* Sur la dissociation des électrolytes dans les solutions alcooliques. Genewa, Journ. Chim. Physique 3, 393—434. [Stockholm, uniw.]. (1905).
967. — Akty i jego produkty. Kraków, Rozpr. Akad. Um. A.45, 119—32, (1905). [Montreal, uniw.]
- (968). — Actinium and its successive products. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 265—76. [Montreal, uniw.]
- (969). — Toż. Londyn, Philos. Mag. (6), 10, 35—45, (1905).
- (970). — A new Radio-active product from Actinium. Londyn, Nature 71, 294—95, (1905).
971. — Some radioactive properties of Uranium. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 291—306. [Montreal, uniw.]
- (972). — Toż. Londyn, Philos. Mag. (6), 10, 46—60, (1905).
- (973). — O budowie i rozpadaniu się atomów. Lwów, Kosmos 30, 421—443, (1905).
- Goldmann H.* patrz *Marchlewski Leon.* № 1047, 48, 49.
- (974). *Grabowski Jan.* Chemia w Polsce do 1773 r. Warszawa, Ch. Polski 5, 437—43, (1905).
975. *Grünzweig B. i Pachoński A.* Badania czułości niektórych chemicznych sposobów wykrycia tlenku węgla we krwi zczadzonych. Kraków, Przegl. lek. 44, 460—62, (1905).
- (976). *Halpern Leon.* Rad, jego historia i własności. Lwów, 1904, 4-ka, str. 16.
- Hetper Józef,* patrz *Marchlewski Leon.* № 1048, 1049.
977. *Hołobut Teofil.* O stosunku między parciem naczyniowem a składem krwi. Kraków, Przegl. lek. 44, 555—57, 574—78, (1905).
978. *Idaszewski K. S.* Versuche ueber das elektrolytische Verhalten von Schwefelkupfer. Brunświk, 1905, 8-ka, str. 72, fig. 11. Dysert.
- (979). — *i Bodländer G.* Elektrolytisches Verhalten von Schwe-

- felkupfer. Halla, Zeitsch. f. Elektrochem. 11, 161—82, (1905). [Brunświk, politechn.].
980. *Jabłczyński Kazimierz*. Przygotowanie krochmalu rozpuszczalnego. Warszawa, Chem. Polski 5, 225—26, (1905).
981. *Jacewicz M. i Konowałow M.* Nitrowanie homologów difenylmetana nie w benzolnom jadre. I. Otnoszenje k azotnoj kislote niesimmetriczeskago difeniletana. Petersburg, Żurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 542—47, (1905). [Kijów, politechn.]. (dok. nast.)

SPRAWOZDANIA.

Akademia Umiejętności w Krakowie. III Wydział matematyczno-przyrodniczy. Posiedzenie dnia 4 marca 1907 r. Przewodniczący: dyrektor K. Olszewski.

Czł. L. Marchlewski referuje o pracy p. Arnolda Bollanda p. t.: „O gwajakowej reakcyi hemoglobiny”.

Autor zajmuje się gwajakową reakcją hemoglobiny a specjalnie kwestyą, jak rozemnić hemoglobinę obok takich związków żelazawych, które wywołują—podobnie jak krew—reakcję dopiero po dodaniu olejku terpentynowego. Autor wykazuje, że, używając kwasu cytrynowego i odpowiedniej ilości odczynników, udaje się zniweczyć własność wywoływania reakcyi przez owe sole żelazawe, nie pozbawiając chemoglobiny tej własności. W celu otrzymania tego rezultatu przestudował autor sposób reagowania siarczanu żelazawo-amonowego i hemoglobiny na roztwór kwasu gwajakonowego, podał czułość tej reakcyi, wpływ ilości odczynników i wpływ kwasu cytrynowego na tok reakcyi. Pod koniec swej pracy podał autor kilka uwag dotyczących się wykonania i natury tej reakcyi, jakoteż sposobu oznaczania hemoglobiny obok chlorku żelazowego, a więc takiego związku żelaza, który barwi tynkturę gwajakową już przed dodaniem olejku terpentynowego.

Czł. S. Zaremba referuje o własnej pracy p. t.: „Równanie biharmonijne i pewien szczególny rodzaj funkcyi harmonijnych zasadniczych”.

Czł. L. Marchlewski referuje o pracy wykonanej wspólnie z p. St. Mostowskim p. t.: „Studia nad barwikiem krwi”. Cz. VI.

W pracy niniejszej autorowie badają kwestyę złożenia hemopyrrolu, poruszoną przez Küstera i udowadniają, że rozdzielenie hemopyrrolu za pomocą kwasów na dwie części, jedną słabiej zasadową, drugą silniej zasadową polega na tem, że hemopyrrol ulega przemianie chemicznej pod wpływem kwasów. Dowód polega na tem, że roztwory eterowe hemopyrrolu traktowane wodnymi roztworami kwasu siarkowego dają tem mniej hemopyrrolo disazo-dibenzolu, im większą

czyń kuchennych, np. ołowiu, arsenu, miedzi, albo też trucizn z rozkładającego się mięsa. Żeby usunąć szkodliwe działanie chociażby tego drugiego czynnika, należy pomyje przed użyciem zagotować.

(Według Chem. Ztschr.)

W. K.

Chemia polska w XX-em stuleciu.

5-te zestawienie bibliograficzne prac, ogłoszonych w r. 1905.

Podał Jan Zawidzki.

(Dokończenie).

- (982). *Jaczewski L.* O tiermiczeskom rieżimie ziemnoj powierzchni w swjazi s geologiczeskimi processami (rozdz. VII, tiermochemiczeskija odnoszenja na ziemnoj powierzchni, st. 229 - 36). Petersb. Gornyj Żurn. 1905, II, 58—95, 211—36, 337—68.
982. *Janicki L.* Feinere Zerlegung der Spektrallinien von Quecksilber, Kadmium, Natrium, Zink, Thallium und Wasserstoff. Halla, 1905, 8-ka, str. 60 i 4 tabl. Dysert.
- (984). *Jankowski P.* Die Wasserstoffionen des Harns als Maass seiner Acidität. Zurych, 1903, 8-ka, str. 33. Dysert.
985. *Jaworski Walery i Flis Kazimierz.* Badania fizyczno-chemiczne polskich wód zdrojowych i ich znaczenie w naukach lekarskich. Kraków, Przegl. lek. 44, 301—3, (1905).
986. *Joteyko J.* Ergographie de Sucre. Bruksella, Bull. de l'Assoc. d. Chim. de Sure. et Dist. 23, 225—32, (1905).
987. — Sur les modifications des constantes ergographiques dans diverses conditions expérimentales (alcool, sucre, caféine etc.). Paryż, Compt. rend. 138, 1292—94, (1904).
988. — i *Henry Ch.* Sur une loi de décroissance de l'effort à l'ergographe. Paryż, Compt. rend. 136, 833 - 35, (1903).
989. — — Sur une relation entre le travail et le travail dit statique énergétiquement équivalents à l'ergographe. Paryż, Compt. rend. 137, 1285—88, (1903).
990. — — Sur la mesure et sur les lois des variations de l'énergie disponible à l'ergographe suivant la fréquence des contractions et le poids soulevé. Paryż; Compt. rend. 139, 876—79, (1905).
991. *Jutrosiński B.* Ueber das Methylenditolythiopyrin und einige Derivate des Tolyldimethylpyrazolons. Rostok. 1905, 8-ka, str. 51. Dysert.
992. *Kalinowski Stanisław.* O działaniu następczem przy podwój-

- nem załamaniu światła w cieczach elektrycznie odkształconych i przy magnetycznym strącaniu płaszczyzny polaryzacji w cieczach. Warszawa, Prace Mat. Fiz. 16, 1—30, (1905).
993. *Karpiński W.* V. Wyniki prac i doświadczeń w r. 1904. Ze stacyi rolniczo-cukrowniczej w Jeżówce. Warszawa, 1905, 8-ka, str. 92.
994. (*Koelichen K.*) *Küster F. W.* Polysulfide. III Periodische Vorgänge bei der Elektrolyse der Polysulfide. Lipsk, Zeitschr. f. anorgan. Chem. 46, 113—43, (1905). [Klausthal, Akad. Górn.].
- (995). *Korczyński Antoni.* Podręcznik chemii nieorganicznej dla klasy V szkół realnych. Kraków, 1905, 8-ka, str. 197, rys. 40.
996. *Kortowski J.* Die Methode der Bestimmung des spezifischen Gewichts der Raffinade. Zeitschr. f. Rübenzucht. Ind. 1905, 858—61 (Kijów, labor. Tow. cukr.).
997. *Kostanecki Stanisław, Bernstein J. i Frachina C.* Ueber hydroxylärmere Vorstufen des Fisetins. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 2177—82, (1905). [Bern, uniw.].
998. — *i Breyer Marie.* Zweite Synthese des Apigenins. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 931—33, (1905). [Bern, uniw.].
999. — *i Edelstein Anna.* Ueber das 4—Oxy-flavonol. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 1507—9, (1905). [Bern, uniw.].
1000. — *i Funk C.* Ueber das 2—Methoxystilben. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 939—40, (1905). [Bern, uniw.].
1001. — *i Gutzeit A.* Ueber das 3—Oxyflavonol. Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 933—35, (1905). [Bern, uniw.].
1002. — *i Nitkowski S.* Zur Synthese des Fisetins. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 3587—89, (1905). [Bern, uniw.].
1003. — *i Rost A., Szabrański W.* Ueber das 2—Oxy-dibenzyl. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 943—44, 1548, (1905). [Bern, uniw.].
1004. — *i Rudse Fr.* Ueber ein Isomeres des Quercetins. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 935—38, (1905). [Bern, uniw.].
1005. — *i Schreiber B.* Ueber ein Isomeres des Kämpferols. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 2748—51, (1905).
1006. — *i Sulser J.* Ueber einige Stilbenderivate. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 941—42, (1905). [Bern, uniw.].
1007. *Kotkowski J.* Diejstwje jedkago kali na smiesi fenilacetilena i kamfory. Petersburg, Zurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 659—61, (1905). [Petersburg, uniw.].
1008. *Kowalski Józef.* Sur les dicharges glissantes. Paryż, Compt. rend. 137, 1246—49, (1903). [Fryburg, uniw.].
1009. — Sur la decharge disruptive à très haute tension. Paryż, Compt. rend. 138, 487—89, (1904). [Fryburg, uniw.].
1010. — *i Joye P.* Sur le spectre d'émission de l'arc électrique à haute tension. Paryż, Compt. rend. 140, 1102—03, (1905), [Fryburg, uniw.].
1011. (*Kownacki Bolestaw*) *i Kobert R.* Die abführende Wirkung von Linum catharticum. Pharm. Zeitg. 50, 370, (1905).

1012. *Kowski Eugeniusz i Lossen W.* Beiträge zur Kenntniss halogener aliphatischer Säuren. II Ueber gebromte Propionsäuren. Heidelberg, Lieb. Annal. 342, 112—55, (1905).
1013. *Koziński Ludwik.* Automatische Verwertung von Schlacken. Warszawa, Chem. Polski 5, 723—26, (1905).
1014. *Koziorowski K.* Pylek cynkowy, jako materiał dostarczający kadmu. Warszawa, Chem. Polski 5, 135—38, (1905).
1015. *Krzyżowski i Seelhorst C.* Der Einfluss der Bodenkompaktion auf die Entwicklung des Hafers. Journ. f. Landw. 53, 269—78, (1905). [Getynga, uniw.].
1016. — Versuche ueber den Einfluss, welchen Wasser in den verschiedenen Vegetationsstadien des Hafers auf sein Wachstum ausübt. Journ. f. Landw. 53, 357—70, (1905). [Getynga, uniw.].
1017. *Kuczkowski T.* Untersuchungen ueber das Phenylhydrazon des Formylacetates. Tubinga, 1904, 8-ka, str. 41. Dysert.
1018. *Kugler Stefan.* Synthese des 3',4'-Dioxy- α -Phenylcumarins. Bern, 1904, 8-ka, str. 59. Dysert.
1019. — O niektórych pochodnych stylobenu Warszawa, Chemik Polski 5, 457—62, (1905). [Bern, uniw.].
1020. — O automatycznym przyrządzie do filtrowania. Warszawa, Gazeta cukr. 25, 105—8, (1905).
1021. *Landau Anastazy.* Badania doświadczalne nad alkalicznością krwi. Warszawa, Gazeta lek. 25, 689—96, 724—28, 773—80, (1905). [Szpital Dziec. Jezus].
- (1022). — Experimentelle Untersuchungen ueber Blutalkaleszenz. Arch. f. exper. Pathol. u. Pharmak. 52, 271—88, (1905).
1023. *Lemberger Ignacy.* O rozkładzie chloroformu podczas stosowania go przy narkozie. Poznań, Nowiny lek. 17, 181—84, 238—43, (1905).
1024. — Kreseptol, septasol i lithantrol, środki przeciwgnilne wyrobu krajowego. Kraków, Przegl. lek. 44, 749—50, (1905).
1025. *Leontowicz A.* O szestiwolframowom sodu. Petersburg, Żurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 130—41, (1905). [Kijów, polit.].
1026. *Lewiński Jan.* Beobachtungen ueber den Gehalt des Blutplasmas an Serumalbumin, Serunglobulin und Fibrinogen. Wrocław, 1903, 8-ka, str. 25. Dysert.
1027. *Lombardo Jan.* Żużel wielkopiecowy w świetle teorii Żużelkowskiego. Kraków, Miesięcz. techn. 1, 10—11, 19—20, (1905).
1028. — Kontrolowanie wypalania się cementu za pomocą ciężaru gatunkowego. Kraków, Miesięczn. techn. 1, 2—3, (1905).
1029. *Łagodziński Kazimierz.* O działaniu jodowodoru na chinony w obecności kwasu octowego. Warszawa, Chem. Polski 5, 517—21, (1905). [Warszawa, politechn.].
- (1030). — Ueber die Einwirkung von Eisessig-Jodwasserstoffsäure auf Chinone. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 2301—6, (1905). [Warszawa, politechn.]

1031. — O 1,2—*antrachinonie*. Warszawa, Chem. Polski 5, 617—22, 537—45, 657—63, (1905). [Warszawa, politechn.].
- (1032). — Ueber 1,2—*Antrachinon*. Heidelberg, Lieb. Ann. 342, 59—89, (1905). [Warszawa, politechn.].
1033. — O 2,3—*dwuoksyantracenie*. Warszawa, Chem. Polski 5, 717—23, 737—44, (1905). [Warszawa, politechn.].
- (1034). — Ueber 2,3—*Dioxyanthracen*. Heidelberg, Lieb. Ann. 342, 90—111, (1905). [Warszawa, politechn.].
1035. *Łaszewski A.* Muss man die Luft beim Digestionsverfahren von Pellet entfernen? Bruksella, Bull. de l'Assoc. des. Chim. de Sucr. et Dist. 22, 584—85, (1905). [Dietzdorf].
1036. *Łaszczynski Stanisław.* Złoże rud miedzianych w Miedziance pod Chęcunami. Warszawa, Chem. Polski 5, 177—83, (1905).
- (1037). — Miednyje rudniki w Miedjankie (Miedziance). Persburg, Gornyj Żurnał, 1905, IV, 369—72.
- (1038). *Lubkowski K.* O zwęglaniu torfu. Warszawa, 1903, 8-ka, str. 49. (Oddit. z Przegl. Techn.).
1039. *Matyszczycki Edward.* Przyczynek do znajomości torfów krajowych. Warszawa, Chem. Polski 5, 897—905, (1905). [Warszawa, lab. pryw.].
- (1040). *Marchlewski Leon.* Teorye i metody chemii organicznej. Lwów, 1905, 8-ka, str. 573. (Ocena, Chem. Polski 5, 633).
1041. — The origin of cholehaematin. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 743—45. [Kraków, zakł. żywn.].
- (1042). — Ueber den Ursprung des Cholehaematins (Bilipurpurins). Strassburg, Zeitschr. f. Physiol. Chem. 45, 466—67, (1905).
- (1043). — Z postępów badań nad barwnikiem krwi i chlorofilem. Warszawa, Chem. Polski 5, 897—806, (1905).
1044. — Intensywność cholehematyny, bilipurpuryny i filoerytryny. Kraków, Rozpr. Akad. Um. A44, 263—66, (1904).
- (1045). — Die Identitat des Cholehämätins, Bilipurpunus und Phylloerthrins. Strassburg, Zeitschr. f. Physiol. Chem. 43, 464—86, (1905). [Kraków, zakł. żywn.].
- (1046). — *i Buraczewski Józef.* Zur Kenntniss des Blutfarbstoffs. III Vorläufige Mitteilung. Strassburg, Zeitschr. f. Physiol. Chem. 43, 410—14, (1905). [Kraków, zakł. żywn.].
1047. — *i Goldmann H.* Zur Kenntniss des Blutfarbstoffs. IV Vorläufige Mitteilung. Strassburg, Zeitschr. f. Physiol. Chem. 43, 415—16, (1905). [Kraków, zakł. żywn.].
1048. — — *i Helper Józef.* Studies on the blood colouring matter. IV Preliminary note. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 279—85. [Kraków, zakł. żywn.].
- (1049). — — — Studien ueber den Blutfarbstoff. V. Vorläufige Mitteilung. Strassburg, Zeitschr. f. Physiol. Chem. 45, 176—82, (1905).
1050. — *i Matejko Władysław.* Studien on bixin, the colouring

- matter of Bixe orleana. I Part. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 745—53, [Kraków, zakł. żywn].
- — patrz *Buraczewski Józef*, № 935.
- *Matejko Władysław*, patrz *Marchelwki Leon*, № 1050.
1051. *Michniewicz S. R.* O materiałach zapasowych nasion. Warszawa, Wszechświat 24, 433—37, (1905).
- (1052). *Mierziński Stanisław.* Die Industrie der Essigsäure und essigsäuren Salze. Lipsk, 1905, 8-ka, str. 4,214, rys. 38.
1053. *Miklaszewski Stawomir.* Przyczynek do oceny analiz chemicznych gleby. Warszawa, Chem. Polski 5, 861—65, (1905). [Warszawa, pracown. glebozn.].
- (1054). (*Milicer Napoleon*). Stanowisko Milicera w chemii polskiej—przez *Br. Znatowicza*. Warszawa, Chem. Polski 5, 533—35, (1905).
1055. *Mitobędzki Tadeusz.* O tautomerii niektórych związków kwasu fosforowego. Warszawa, Chem. Polski 5, 884—85, (1905). [Warszawa, politechnika].
1056. *Moldenhauer T. i Tarchanow J.* Sur la radioactivité induite et naturelle des Plantes et sur son rôle protable dans la croissance des plantes. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 728—34.
1057. *Moraczewski Wacław.* Przyczynek do charakterystyki tak zwanej fosfatyry. Warszawa, Gazeta lek. 25, 303—10, 332—36, 359—62, (1905). [Lwów, uniw.].
1058. *Morozevicz Józef.* O tak nazywaemoj „awgito-granatowej teorii” proischożdienja żelieznych rud. Petersburg, Gornyj Żurnał, 1903, II, 73—86.
- (1059). — Ueber Beckelith, ein Cero-Lanthano-Didymosilikat von Calcium. Wiedeń, Tschermaks Mitt. 24, 120—27, (1905).
1060. — Ueber gewisse Unzulässigkeiten der Experimentalmethodik. Stuttgart, Centr. Bl. f. Mineral. u. Geol. 1905, 148—51.
- (1061). *Motylewski Zygmunt.* O stałych włoskowatych soli stopionych i roztworów. Warszawa, Chem. Polski 5, 817—25, 837—43, 857—61, (1905) [Charlottenburg, politechn.].
1062. *Mojcho Stefan.* Ueber das Kamphen aus Isoborneol und seine Oxydationsprodukte. Getynga, 1905, 8-ka, str. 50. Dysert.
1063. — *i Zienkowski Franciszek.* O metylokamfenilolu. Warszawa, Chem. Polski 5, 497—99, (1905). [Warszawa, politechn.].
- (1064). — — Ueber das Methylkampfenilöl. Berlin, Ber. d. d. Ch. Ges. 38, 2461—64, (1905). [Warszawa, politechn.].
- (1965). — — Przyczynek do poznawania budowy kamfenu. Warszawa, Chem. Polski 5, 357—63, (1905). [Getynga, uniw.].
1066. — — Beiträge zur Kenntniss des Kampfens. Heidelberg, Lieb. Ann. 340, 17—63, (1905). [Getynga, uniw.].
1067. *Musiak Władysław.* Objętościowe oznaczanie kwasu arabowego. Warszawa, Gazeta, cukr. 24, 434, (1905).
- (1068). *Mutermilch Stanisław.* Obecny stan nauki o tworzeniu się i wydzielaniu kwasu moczowego w stanach normalnych oraz

- patologicznych, zwłaszcza w dnie. Warszawa, *Medycyna* 33, 29—31, 44—49, 71—75, 90—92, 109—112, (1905).
- (1069). *Mulermilch Wacław*. Kilka uwag o teoriach odporności. Warszawa, *Medycyna* 33, 645—49, 667—70, 695—98, 711—15, 736—39, 754—57, (1905).
1070. — Hypoteza budowy zarodki. Warszawa, *Krytyka lekarska*, 1905, 1—16.
1071. *Nagorski D.* Chromo-wolframowaja stal. Petersburg, *Gornyj Żurn.* 1904, IV, 220—23.
1072. *Narbutt J, Bogojawlensky A.* Esterificierungsversuche. Berlin, *Ber. d. d. Chem. Ges.* 38, 3344—53, (1905). [Dorpat, uniw.].
1073. *Nencki Marcełi.* Opera Omnia. Gesammelte Arbeiten. Brunświk, 1905, 2 tomy, 8-ka, str. 882 i 906 z 15 tabl.
1074. *Niemczycki Stanisław.* Przyczynek do syntezy za pomocą chlorku cynkowego. Kraków *Rozpr. Akad. Um.* A44. 229—32, (1904).
- (1075). — Ein Beitrag zu den Synthesen mittels Zinkchlorid. Kraków, *Bull. Intern. Acad.* 1905, 2—5.
1076. *Niementowski Stefan.* Kondensacya kwasu antranilowego z benzoyletanem etylowym. Kraków, *Rozpr. Akad. Um.* A45, 133—144, (1905). [Lwów, politechn.].
- (1077). — Ueber die Kondensation der Antraniensäure mit Benzoylessigester. Kraków, *Bull. Intern. Acad.* 1905, 285—86.
- (1078). — Ueber die Einwirkung des Benzoylessigesters auf Anthranilsäure (III Mitteilung über Synthesen der Chinoliderivate). Berlin, *Ber. d. d. Chem. Ges.* 38, 2044—51, (1905).
1079. — *i Seifert Mieczysław.* Nowe dwuchinolile. Kraków, *Rozpr. Akad. Um.* A45, 11—18, (1905). [Lwów, politechn.].
- (1080). — — O nowych dwuchinolilach. Warszawa, *Chem. Polski* 5, 309—10, (1905).
- (1081). — — Neue Dichinolyle. Kraków, *Bull. Intern. Acad.* 1905, 168—69.
- (1082). — — toż. Berlin, *Ber. d. d. Chem. Ges.* 38, 762—66, (1905).
— — patrz *Baczyński W.*, № 893, 894.
1083. *Niewiadomski A.* Uskorenie reakcji okislenia indigo chromowej kwasem azotowym przy pomocy azotowego tlenku. Petersburg, *Żurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz.* 39, 341—42, (1904).
1084. *Niewierowicz N.* Diejstwie jedkago kali na smiesz fenilacetyleny i pinakona; syntezy metiltreticznobutylfenilacetylenilkarbinola. Petersburg, *Żurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz.* 37, (1905). [Petersb., uniw.].
1085. *Niklewski Stanisław.* Untersuchungen ueber die Umwandlung einiger stickstoffreicher Reservestoffe während der Winterperiode der Bäume. Lipsk, 1905, 8-ka, str. 51. Dysert.
- (1086). — toż. Beiheft zum *Botan. Centr. Bl.* 19, 68—101, (1905).
— *Nitkowski S.* patrz *Kostanecki Stan.*, № 1002.
1087. *Nitsch Roman.* Doświadczenia z jadem laboratoryjnym wście-

- klizny (virus fixe). Część III-cia. Kraków, Rozpr. Akad. Um. B45, 173—200.
- (1088). — Expériences sur la rage de laboratoire (virus fixe). III-partie. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 359—88.
- (1089). — Pogląd na naukę o wściekłości. Kraków, Przegl. lek. 44, 257—9, 273—6, 286—88, (1905).
1090. *Nowakowski Romuald, Müller Erich.* Herstellung colloidaler Lösungen von Selen und Schwefel durch elektrische Verstäubung. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 3779—81, (1905).
- (1091). *Nowicki Romuald.* Flüssige Luft. Die Verflüssigungs methoden der Gase und die neueren Experimente auf dem Gebiete der flüssigen Luft gemeinverständlich dargestellt. Mähr-Ostrau, 1905, 8-ka, str. 34, rys. 32.
1092. — Neue U—Röhrenform. Köthen, Chem. Zeitg. 28, 622, (1904). [Mähren Ostrau].
1093. — Strahlsauger. Oesterr. Chem. Zeitg. 294—95; Köthen, Chem. Zeitg. 28, 644, (1904). [Mähren Ostau].
1094. — Neue Laboratoriumsapparate. Stahl u. Eisen. 24, 771—72, (1904). [Mähren Ostrau].
1095. — Absorptionsgefäß zur gewichtsanalytischen Benzolbestimmung. Journ. f. Gasbeleuch. 48, 292—93, (1905).
1096. — Ueber Verwendung neuer Absorptionsgefäße zur volumetrischen Gasanalyse. Oesterr. Zeitsch. f. Berg. u. Hütten 53, 337—37, (1905). [Ostrowy, Witkawickie huty].
1097. *Olędzki J.* Beitrag zur Frage der Einwirkung des Calciumoxyds auf die Kongerrierung des Staldüngers. Lipsk, 1905, 8-ka, str. 78. Dysert.
1098. *Olszewski Karol.* Sur la détermination du point critique de l'hydrogène. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 399—406. [Kraków, uniw.].
- (1099). — Ein Beitrag zur Bestimmung des Kritischen Punktes des Wasserstoffs. Lipsk, Ann. d. Phys. (4), 17, 986—93, (1905). [Kraków, uniw.].
1100. — Nouveaux essais de liquéfaction de l'hélium. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 407—11. [Kraków.].
- (1101). — Weitere Versuche, das Helium zu verflüssigen. Lipsk, Ann. d. Phys. (4), 17, 994—98, (1905). [Kraków, uniw.].
1102. *Opolski Stanisław.* Wpływ światła i ciepła na chlorowanie i bromowanie homologów tioletu. Kraków, Rozpr. Akad. Um. A45, 145—56, (1905). [Lwów, uniw.].
- (1103). — Sur l'action du chlore et du brome sur les homologues du thiophène sous l'influence de la lumière et de la chaleur. II-e part. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 548—57. [Lwów, uniw.].
1104. *Ossendowski Antoni.* Iskopajemyje ugli i drugija uglewodistyja sojedinenija russkago Dalnjago Wostoka s toczki zrenja ich chemiczeskaho sostawa. Petersburg, 1905, 8-ka, str. 112.

- (1105). — Toż. Petersburg, Gornyj Żurnał 1905, III, 85—133, 200—63.
- (1106). — Towarowiedzenie materiałów i przedmiotów hoźajstwa ruskich żelaznych dorog. Władywostok, 1903.
- (1107). — O zołotopromyslenosti Wostocznoj Sibiri. Wiestnik Wostoka, 1903.
- (1108). — Iskopajemyje ugli połuostrowa Murawjew-Amurskij. Zapiski Obszcz. izucz. Amursk. Kraja, 1902.
1109. K woprosu ob ałotropii sierebra. Wiestnik zołotopromyszl. i gorn. diela, 1901.
1110. — K woprosu ob cjanidnom processie w metałurgii zołota. Wiestn. zołotopromyszl. i gorn. diela, 1901.
1111. — Izsledowanje burych uglej rudnikow Južno-Ussurijskago Akcioniernago Obszczestwa. Wiestn. zołotopromyszen. i gorn. diela, 1903.
— *Pachon'ski A*, patrz *Grünzweig B.*, № 975.
1112. *Panek Kazimierz*. Mikroby oraz chemiczne kiśnienia barszczu. Kraków, Rozpr. Akad. Um. B45, 4—45 z 1 tabl.
1113. — Bakteriologische und chemische Studien ueber die „Barszcz“-genannte Gährung der roten Rüben. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 5—49, 1 tabl.
— patrz *Bondzyński Stan.* № 906.
1114. *Pawlewski Bronisław*. Nowe pochodne kwasu antranilowego. Warszawa, Chem. Polski 5, 109—111, (1905). [Lwów, politechnika].
- (1115). — Ueber einige Derivate der Antranilsäure. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 1683—85, (1905). [Lwów, politechn.].
1116. — O czynności optycznej produktów naftowych. Warszawa, Chem. Polski 5, 337—8, (1905). [Lwów, politechn.].
1117. — Charakterystyczna reakcja kwasu antranilowego. Warszawa, Chem. Polski 5, 397—98, (1905). [Lwów, politechn.].
1118. — Neue directe Synthese von Ketochinazolinderivaten. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 130—31, (1905). [Lwów, politechn.]. (1905).
1119. *Gewlicki P., Scholtz M.* Ueber die stereoisomeren Conhydrinijodide. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 1289—95, (1905), [Greisswald, uniw.].
1120. *Piekucki S.* Zastosowanie kwasu mrówczanego w gorzelni. Poznań, Przegl. gorzeln. 11, 146—51, (1905).
1121. *Pilat Stanisław*. Intramolekulare Veränderungen der Cyanursäure und ihrer Salze. Lipsk, 1905, 8-ka, str. 36. Dysert.
- (1122). *Podwysocki Ad.* W sprawie filozofii chemii. Warszawa, Ch. Polski 5, 1—5, 21—26, (1905).
1123. *Pogorzelski Zdzisław*. K reakcii joda s izobutilenom. Petersburg, Żurn. Rusk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 814—18, (1905). [Petersburg, uniw.].
1124. — O tetrabromidie diizobuteniła. Petersburg, Żurn. Russk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 809—14. [Petersburg, uniw.].

- (1125). *Popielski Leon*. Fizyka i chemia w biologii Kraków, Przegl. lek. 44, 115—16, 131—33, (1905).
1126. *Poraj-Koszyce A.* Zur Kenntniss der Methinammonium-Farbstoffe. Bazyleja, 1905, 8-ka, str. 75. Dysert.
— *Prokopeczko A.*, patrz *Bandrowski E.* № 895.
1127. *Prusinowski S.* Badania mleka z uwzględnieniem paszy krów i stosunku jego do mleka kobiecego. Warszawa, Zdrowie 21, 912—14, (1905).
1128. *Puterman J.* Jodometryczne miareczkowanie cukru przyrzędem Citrana. Łódź, Czasop. lek. 7, 256—57, (1905).
1129. *Raciborski Maryan*. Oxydierende und reduzierende Eigenschaften der lebenden Zelle. Abt. I, Ueber die oxydierende Fähigkeit der Resorptionsfläche der Wurzel der Bluthenpflanzen. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 339—46.
1130. — Propriétés oxydantes et réductrices de la cellule vivante. II partie. Sur l'oxydase extracellulaire. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 668—708.
1131. — Próba określenia górnej granicy ciśnienia osmotycznego umożliwiającego życie. Kraków, Rozpraw. Acad. Um. B45, 153—165, (1905).
- (1132). — Sur la limite supérieure de la pression osmotique de la cellule vivante. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 461—71.
1133. *Raczkowski Karol*. O podsiarczynach. Warszawa, Chem. Polski 5, 297—302, (1905). [Iwanowo-Wozniesienk].
1194. — Aus der Praxis der Hydrosulfitgewinnung. Zeitschr. f. Farben u. Textilchemie 4, 192—94, (1905). [Iwanowo-Wozniesienk].
1135. *Radzikowski Kazimierz, P. L. Mercator*. Action des rayons N sur le tronc nerveux isolé. Paryż, Compt rend. 138, 1541—42, (1904).
1136. *Rembert E.* Studya nad odparowywaniem. Warszawa, Gazeta cukr. 25, 87—90, 98—101, 106—112, 119—24, 131—36, (1905).
1137. *Rogowicz Jan*. Die Löslichkeit des Borymsulfits in Wasser und in Zuckerlösungen. Zeitschr. Ver. d. Rübenzuck. Ind. 1905, 938—40.
1138. *Rotarski Tadeusz*. O wozstanowlenii nitrosojediniemij alkoholami w szczelocznoj sredie. Petersburg, Żurn. Russk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 569—75, (1905). [Petersburg, politechn.].
- (1139). — Toż. Petersburg, Izwiestja Politechn. Institut. 3, 123—30, (1905).
1140. — Ob odnorodnosti para-azoksianizola. Petersburg, Izwiestja Politechn. Institut. 3, 131—34, (1905).
1141. — *i Dreyer F.* Niekotoryja swojstwa para-azofenetała. Petersburg, Izwiestja Politechn. Institut. 3, 135—57, (1905).
1142. — *i Rotimianc L.* Tiermiceskoje izsledowanje odnoj anizotropnoj zidkosti. Petersburg, Izwiestja Politechn. Institut. 4, 171—80, (1905). [Petersburg, politechn.].

1143. — *i Żemczużny S.* Pirometriczeskoje izsledowanje niekoto-rych „żidkich” kristallow. Petersburg, Izwiestja Polit. Ins. 3, 21—26, (1905).
1144. — — Pyrometrysche Untersuchung einiger „flussiger” Kri-stalle. Lipsk, Ann. Phys. (14) 17, 185—88, (1905). [Petersb., politechn.]
1145. *Rotmil Paweł.* Elektrolytische Darstellung des Kolumbichro-mats und Permanganats aus Ferrochrom und Ferromangan. Zurych, 1905, 8-ka. Dysert.
1146. *Brętkowski Kazimierz.* Studya nad zasadowością krwi ludzi chorych i zdrowych. Warszawa, Pam. Tow. lek. 101, 573—608, (1905).
1147. — O zawartości chlorków we krwi zdrowych i chorych. Kraków, Przegl. lek. 44, 231—34, (1905). [Warszawa, Szpital Dziec. Jezus].
1148. — O wpływie spożywanego mięsa na wydzielanie z moczu ciał alloksurowych. Warszawa, Medycyna 33, 796—800, 821 - 24, 838—40, (1905). [Warszawa, Szpital Dziec. Jezus].
- (1149). — Ueber den Gehalt des Blutes und der Ex-und Transsu-date an Trockensubstanz, Gesamt-,—und Reststickstoff bei veschiedenen Krankheiten. Virchows Arch. 179, 405—450, (1905). [Warszawa, Szpital Dziec. Jezus].
1150. *Sabat Bronisław.* Action du bromure de radium sur la resis-tance électrique des métaux. Paryż, Compt. rend. 140, 644—46, (1905). [Paryż, labor. p. Curie].
- (1151). — O promieniach Becquerela i ciałach promieniotwórczych. Lwów, 1904, 8-ka, str. 37.
- (1152). *Schramm Julian.* Podręcznik analizy chemicznej jakościowej. Wydanie 3-cie. Kraków, 1905, 8-ka, str. 9, 297 i rys. 10. [Ocena: Chem. Polski 5, 955].
— *Seifert Mieczysław,* patrz *Niementowski St.* № 1079—1082;
1153. *Siedlecki Michał.* Sur la resistance des Épinoches aux chan-gements de la pression osmotique du milieu ambiant. Paryż, Compt. rend. 137, 469—71, (1903). [Kraków, uniw.].
1154. — L'action des solutians des sels alcalins et alcalinoterreus sur les Epinoches. Paryż, Compt. rend. 137, 525—27, (1903). [Kraków, uniw.].
1155. *Sitowski L.* Biologische Beobachtungen ueber Motten. Kra-ków, Bull. Intern. Acad. 1905, 534—48.
1156. *Skowronski S., Sherril M. S.* A study of the Mercury Sulfo-cyanate Complexes. Journ. Amer. Chem. Soc. 27, 30—47, (1905). [Mossas. Technol. Instit.].
- (1157). *Slaski J. Wasilkowski F.* Tabellen für Zucker-Chemiker, ent-haltend Angaben ueber Zuckergehalt, Reinheitsquotienten und technischen Wert der in der praxis vorkommenden Reinheits-grade. 3-Anfl. Praga, 1905, 8-ka duża, str. 375.
1158. *Stawiński Kazimierz.* O przyczynach powstawania terpenów trójcyklicznych. Warszawa, Chem. Polski 5, 317—20, (1905).

1159. — O budowie produktów otrzymanych przez działanie kwasu podchlorawego na kamfen. Lwów, Kosmos 30, 493—529, (1905).
1160. De la structure des produits obtenus par l'action de l'acide hypochloreux sur le camphène. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 491—500.
1161. *Smoluchowski Maryan*. Elektrische Kataphorese und Oberflächenleitung. Lipsk, Physikal. Zeitschr. 6, 529—31, (1905). [Lwów, uniw.]
— *Siarkiewicz Wł.*, partz *Betkowski J.*, № 898.
1162. *Stefanowska M.* Sur la croissance en poids des végétaux. Paryż, Compt. rend. 138, 304—6, (1904).
1163. — Sur l'accroissement de poids des substances organiques et minérales dans l'avoine en fonction de l'âge. Paryż, Compt. rend. 140, 58—60, (1905).
1164. *Strusiewicz Bolesław*. Ueber den Nährwert der Amidsubstanzen. Zeitschr. f. Biolog. 47, 143—85, (1905). [Getynga, uniw.]
(1165). — Toż. Getynga, 1904, 8-ka, str. 49. Dysert.
1166. *Strzyżowski Kazimierz*. Ueber eine eigentümliche, an das Keimen erinnernde Erscheinung beim Quecksilber. Ein Beitrag zur Mikrochemie dieses Metalles. Pharm. Post. 37, 753—55, (1904). [Lozanna, uniw.]
(1167). — La Chimie biologique autrefois et aujourd'hui. Ar. 5 portr. Lozana, 1905, 8-ka.
1168. *Sarzycki S*. Nieprerywnyj stalelitiejnyj process w obyknowiennych martenowskich pieczach. Petersburg, Gornyj Żurn. 1903, I, 132—38.
1169. — Nieprerywnyj staleplawitielnyj process w swiazi s drugimi martenowskimi processami. Petersburg, Gornyj Żurnał, 1904, II, 179—95.
1170. *Świętosławski W.*, *Szaposznikow W.* Ueber die Kupferverbindung des Paranitranilinrots. Zeitschr. f. Farben u. Textilchem. 3, 422—26, (1904). [Kijów, politechn.].
- (1171). — — O miednom sojedineniji n—nitrobenzoł—azo—β—naftoła. Petersburg, Żurn. Russk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 559—67, (1905). [Kijów, politechn.].
1172. *Szabrański Władysław*. Z teoryi barwników organicznych. Warszawa, Chem. Polski 5, 886—92, 905—13, (1905).
— — patrz *Kostanecki Stan*. № 1003.
- (1173). *Szajnocha L.* Die petroleumindustrie Galiziens. 2-e. Aufl. Lipsk, 1905, 8-ka, str. 34 z 3 tabl.
1174. *Szankowski T.* Einfluss der Palmkernkuchen auf den Fettgehalt der Milch in Vergleich mit Raps.—und Erdnusskuchen. Halla, 1905, 8-ka, str. 62. Dysert.
1175. *Szeliski B.* Ueber n—Methylalbenzamid. Monachium, 1904, 8-ka, str. 104. Dysert.
1176. *Szmidt Eugeniusz*. Ocet, wartość jego higieniczna i sposoby

- odróżniania octu spirytusowego od roztworu esencji octowej. Warszawa, *Zdrowie* 21, 841—49, (1905).
1177. *Tarczyński Stanisław*. Studya nad kondensacją kwasu benzyloвого z dwuatomowymi fenolami. Lwów, *Kosmos*, 30, 169—200, (1905).
1178. *Thugutt Stanisław*. Ueber den Ursprung des Sodaliths der Syenite. Stuttgart, *Centr. Bl. f. Mineral. u. Geol.* 1905, 86—89.
1179. — Fritz Hindens „neue Reaktionen zur Unterscheidung von Calcit und Dolomit”. Stuttgart, *Centr. Bl. f. Mineral. u. Geol.* 1905, 265—66.
1180. *Tochtermann Leon*. Ueber die Einwirkung von Thionylchlorid auf Thiobenzamid. Kraków, *Bull. Intern. Acad.* 1905, 1—2.
- (1181). *Tolloczko Stanisław*. Co to są elektrony? Dwa odczyty z seryi powszechnych wykładów uniwersyteckich. Kraków, 1905, 8-ka, str. 81 z 18 rys.
— patrz *Bruner Ludw.* № 932, 933.
1182. *Tomaszczewski A.* Ueber Spaltung des Benzoin unter dem Einfluss katalytisch wirkender Substanzen. Heidelberg, 1902, 8-ka, str. 37. Dysert.
1183. *Trenkner Henryk*. O rozpuszczalności kwasu moczowego w surowicy. Kraków, *Przegl. lek.* 44, 55—56, 73—76, (1905).
1184. *Trepka E.* Analiza wypaek pirytowych. Warszawa, *Chemicz Polski* 5, 398—401, (1905).
- (1185). *Tyszkiewicz Benedykt*. Ueber die Wiedernutzbarmachung der Abwässer in der Zuckerfabrikation. Bruksella, *Bull. de l'Assoc. d. Chim. d. Sucr. et Dist.* 23, 211—16, (1905).
— *Wasilkowski F.*, patrz *Ślaski J.* № 1157.
1186. *Wdowiszewski G.* Titanowya rudy, szłaka i spławy. Petersburg, *Gornyj Żurn.* 1903, I, 373—86.
1187. — Ot czego zawisit procznost' izłożnic w stalelitiejnych mastierskich. Petersburg, *Gornyj Żurn.* 1904, IV, 224—37.
1188. *Weil St.* O karminie. Warszawa, *Chem. Polski* 5, 597—603, (1905). [Bern, uniw.].
- (1189). *Weinberg Aleksander*. Podręcznik gorzelnictwa. Warszawa, 1906, 2 tomy, 8-ka, str. 639, 307. [Ocena: *Chem. Polski* 5, 347].
- (1190). *Wernic Leon*. Główne zasady badania moczu. Warszawa, *Farmacya* 1, 405—9, (1905).
1191. *Weyberg Zygmunt*. Zur Kenntniss der Sodalithreihe. Stuttgart, *Centr. Bl. f. Mineral. u. Geol.* 1904, 727—29.
1192. — Ueber einige basische haloidhaltige Calciumalumosilikate. Stuttgart, *Centr. Bl. f. Mineral. u. Geol.* 1904, 729—34. [Warszawa, uniw.].
1193. — Ueber einige Lithiumalumosilikate. Stuttgart, *Centr. Bl. f. Mineral. u. Geol.* 1905, 646—55. [Warszawa, uniw.].
1184. — Ueber die Wirkung von Bariumchlorid und Strontium-

- chlorid auf Kaolin bei hoher Temperatur. Stuttgart, Centr. Bl. f. Mineral. u. Geol. 1905, 138—42. [Warszawa, uniw.].
1195. *Wieleżyński Marian*. Zur Bestimmung der Verunreinigungen im Boryslawer Rohöl. Köthen, Chem. Zeitung 29, 77, (1925). [Drohobycz].
1196. — Das Boryslawer Röhrwachs. Köthen, Chem. Zeitung 29, 364, (1905). [Drohobycz].
1197. (*Wistocki W.*) *Decker H.* Ueber die Beziehungen des doppelt gebundenen Kohlenstoffs zum Stickstoff, Sauerstoff und Schwefel. Berlin, Ber. d. d. Chem. Ges. 38, 2493—2511, (1905). [Genewa, uniw.].
1188. *Witkowski August*. O rozszerzalności wodoru. Kraków, Rozpr. Akad. Um. A45, 156—93 z 2 tabl. (1905). [Kraków, uniw.].
- (1199). — Sur la dilatation de l'hydrogène. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 305—38 z 2 tabl. [Kraków, uniw.].
1200. *Wojnicz-Sianożęcki S.*, *Konowałow M.* Opyty połączenia nowych polymetyleniminow po Sodenburgu. Petersburg, Zurn. Russk. Fiz.-Chim. Obszcz. 37, 523—30, (1905). [Kijow, politechnika].
1201. *Wotoszewicz Józef*. Die quantitative Bestimmung des Stickstoffs der Eiweissstoffe und deren Trennung von anderen, stickstoffhaltigen Verbindungen der Nahrungs—und Futtermittel. Królewiec, 1905, 8-ka, str. 56. Dysert.
1202. *Wybranowski R.* Etude sur la charge des Condensateurs. Fryburg, 1904, 8-ka, str. 56. Dysert.
1203. *Zakrzewski Konstanty*, *Kraft Kamil*. Metoda wyznaczania kierunków głównych i stałych optycznych w przypadku podwójnego załamania, połączonego ze skręceniem. Kraków, Rozpr. Akad. Um. A44, 233—57, (1904).
1204. — — Sur les directions principales dans les liquides biréfringents par l'effet du mouvement. Kraków, Bull. Intern. Acad. 1905, 507—10.
1205. *Zaleski W.* Beiträge zur Kenntniss der Eiweissbildung in reifenden Samen (Vorläufige Mitteilung). Ber. d. d. botan. Gesell. 23, 126—33, (1905). [Charków, uniw.].
1206. — Zur Kenntniss der proteolytischen Enzyme der reifenden Samen (Vorläufige Mitteilung). Ber. d. d. botan. Gesell. 23, 133—42, (1905). [Charków, uniw.].
1207. *Zienkowski Franciszek*. Beiträge zur Camphenfrage. Getynga, 1905, 8-ka, str. 76. Dysert.
— patrz *Moycho St.* № 1063, 64, 65, 66.
Znatowicz Bronisław, patrz *Milicer Nap.* № 1054.